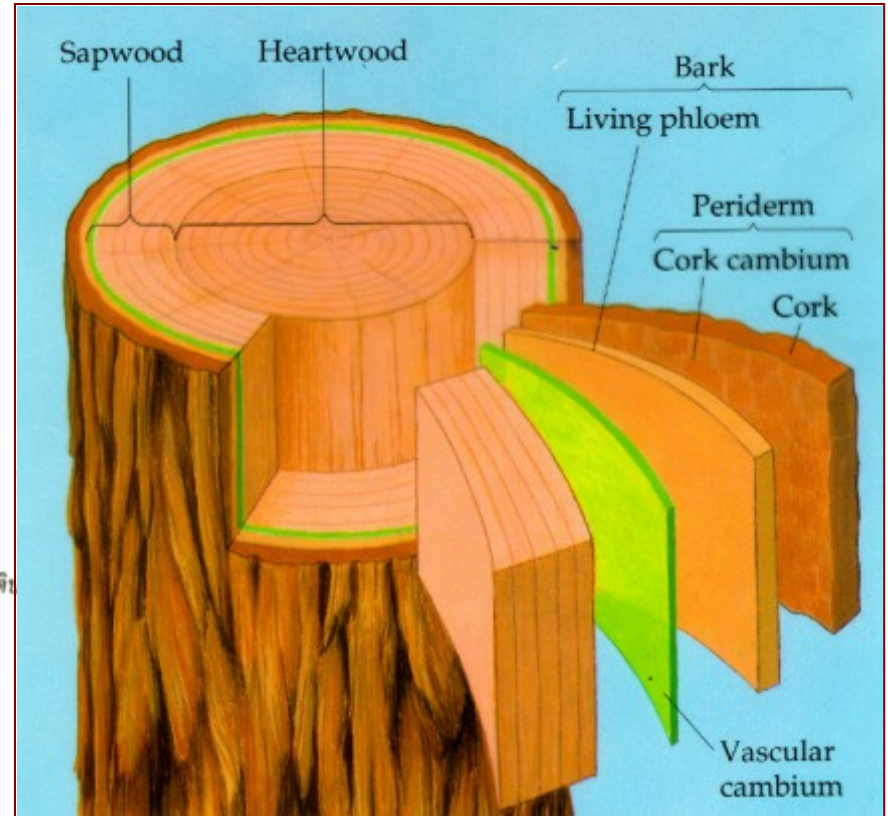
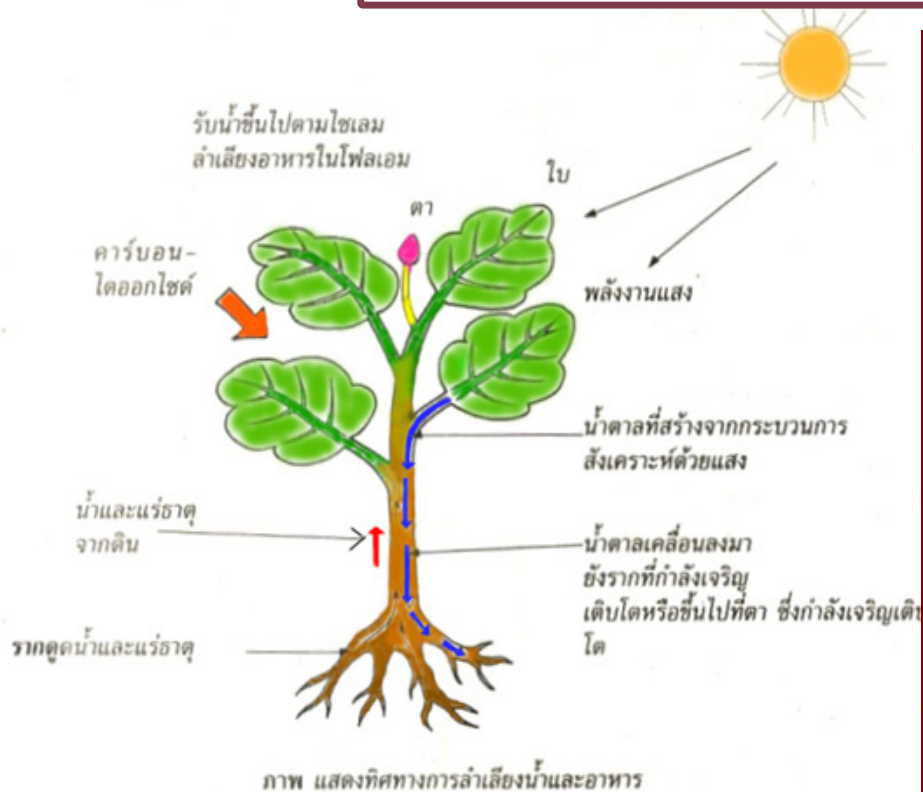
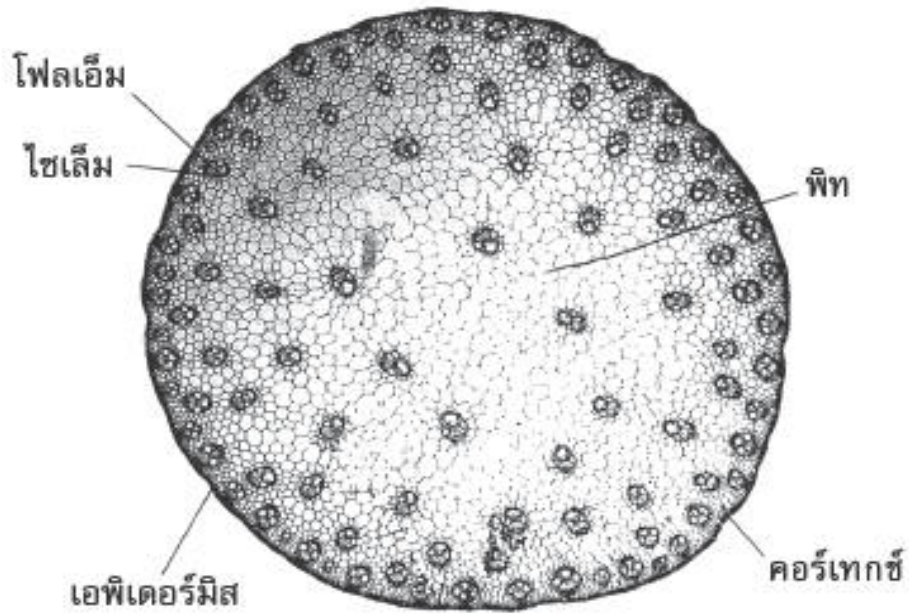

การเจริญเติบโตของพืช

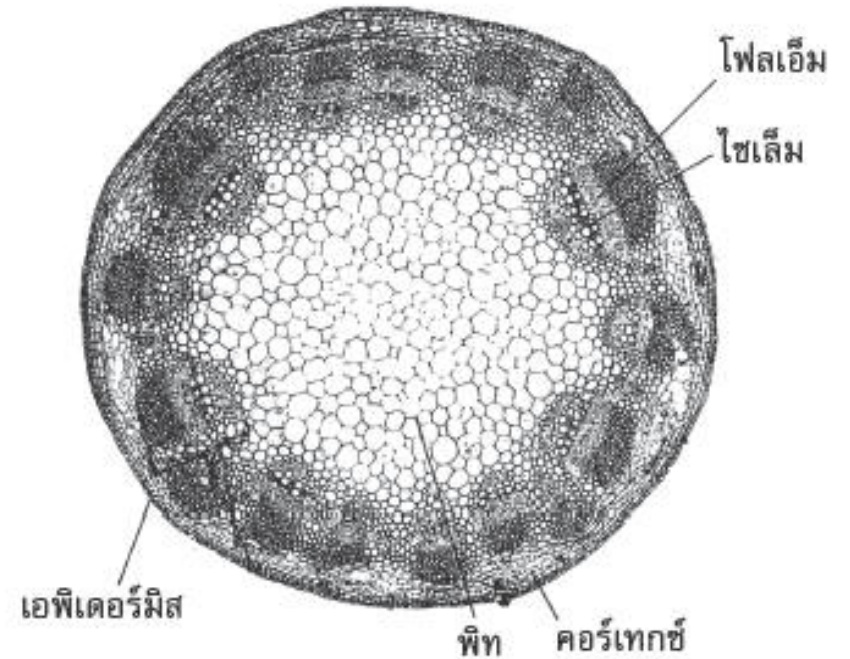
การเจริญเติบโตของพืช แบ่งเป็น

1. การเจริญเติบโตขั้นแรก (primary growth)
2. การเจริญเติบโตขั้นที่สอง (secondary growth)

ลำต้นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว

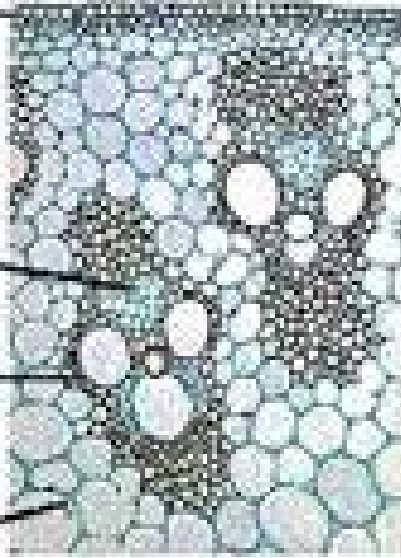
ลำต้นพืชใบเลี้ยงคู่

Epidermis

Phloem

Xylem

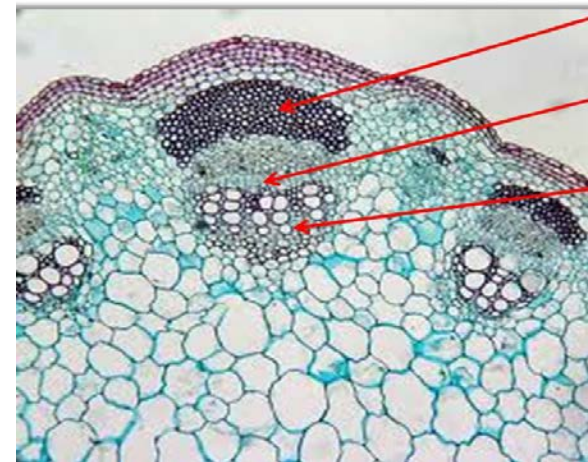
Pith

Phloem

Vascular cambium

Xylem

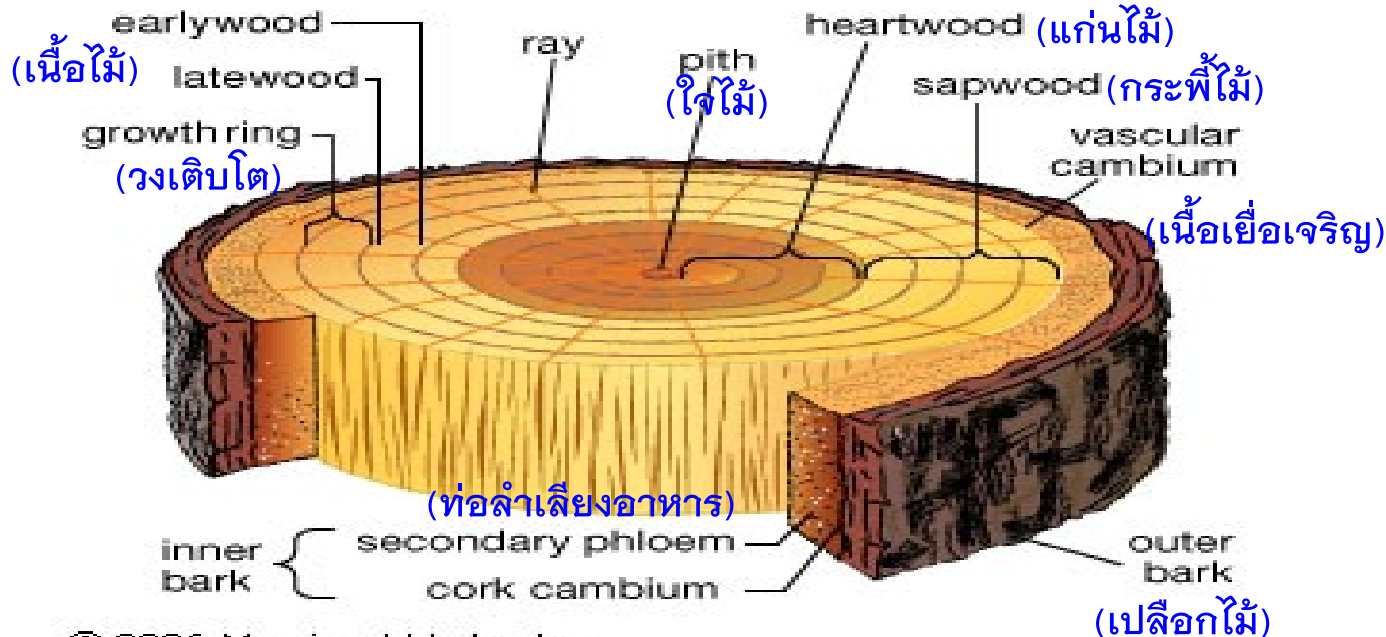
สำนักวิจัยไม้และพัฒนาการป่าไม้

2. การเจริญเติบโตขั้นที่สอง (Secondary growth) ประกอบด้วย

- ▶ กระพี้ไม้ (Sapwood) คือ ไซเล็มที่อยู่รอบนอกซึ่งมีสีจางกว่าชั้นในทำหน้าที่ลำเลียงน้ำ

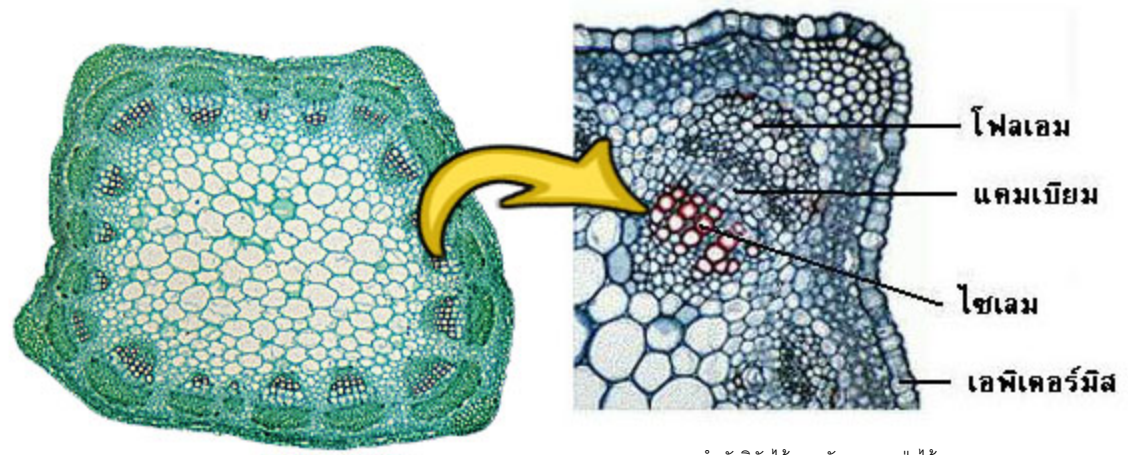
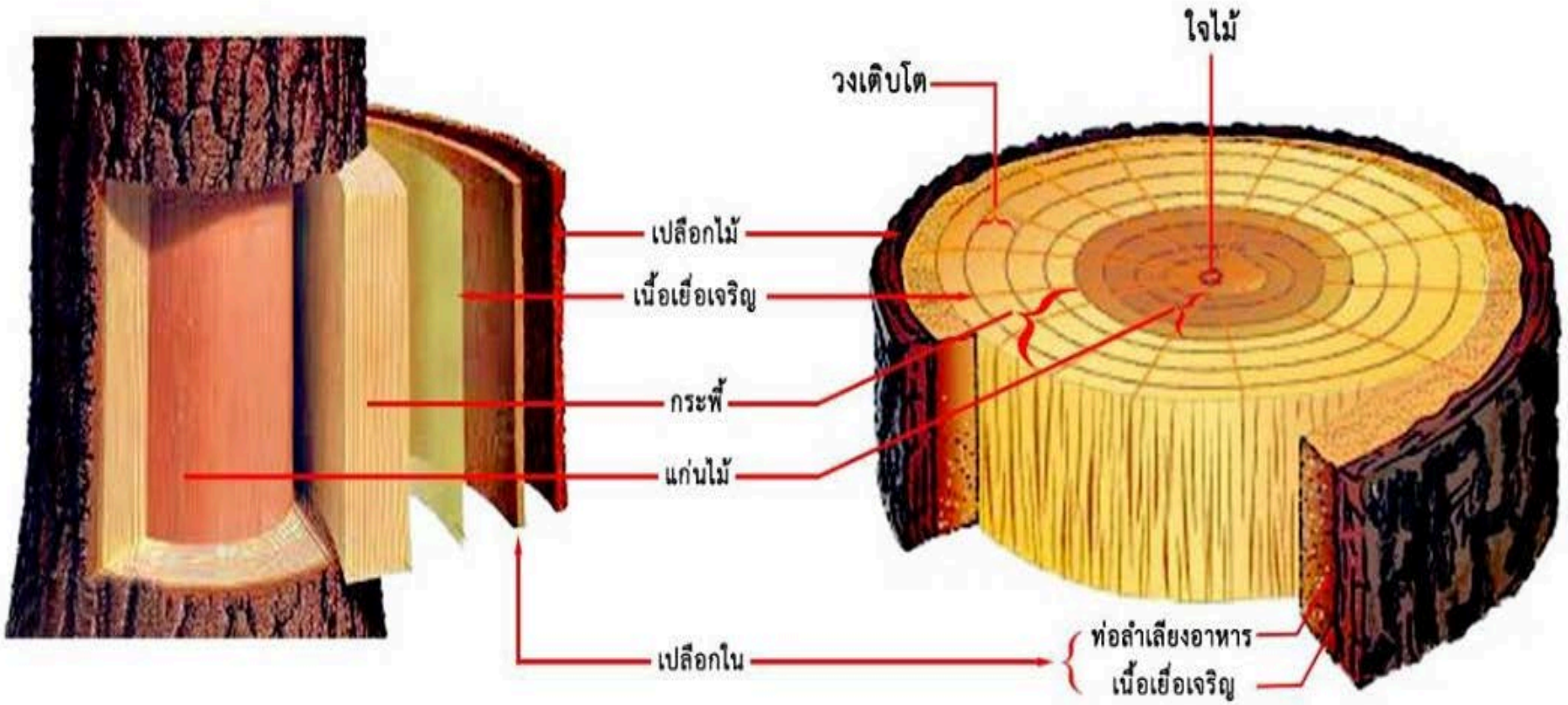

- ▶ แก่นไม้ (Heartwood) เป็นไซเล็มขั้นต้นและไซเล็มขั้นที่สอง ที่อยู่ด้านในสุดของลำต้นที่มีอายุมากแล้วอุดตัน ไม่สามารถลำเลียงน้ำและแร่ธาตุ

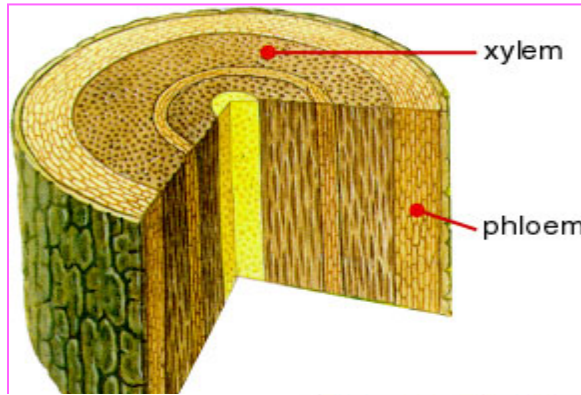
© 2006 Merriam-Webster, Inc.

- ▶ เปลือกไม้ (Bark) เป็นส่วนที่ถัดจากวาสคิวลาร์แคมเบียมทั้งหมด ประกอบด้วย คอร์ก คอร์กแคมเบียม และท่อลำเลียงอาหาร (phloem)

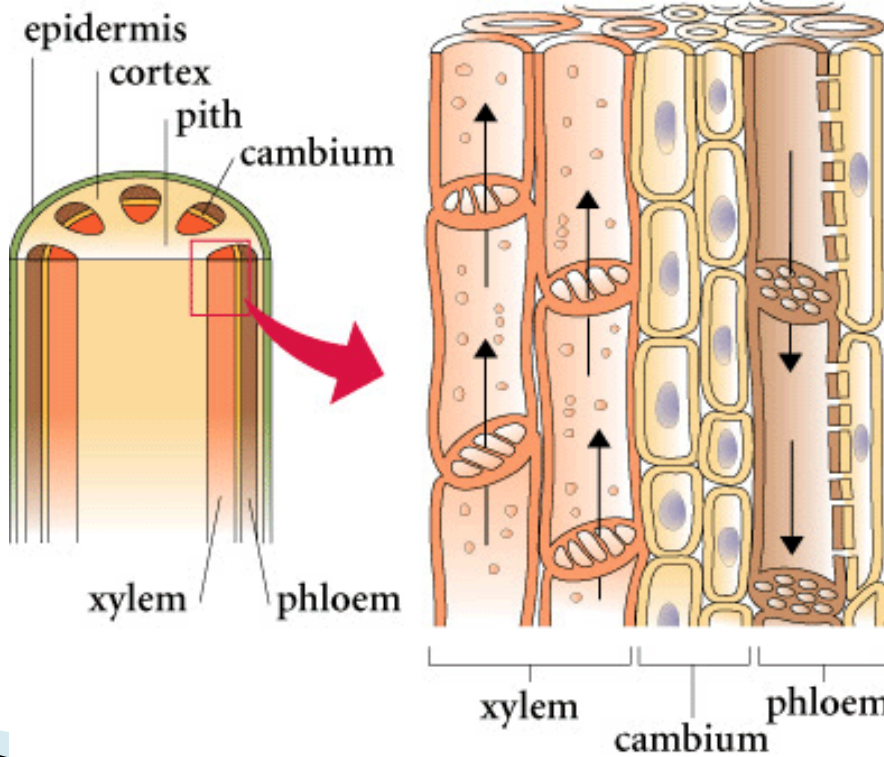

กลุ่มท่อลำเลียงน้ำและอาหาร (วาสคิวลาร์บันเดิล)

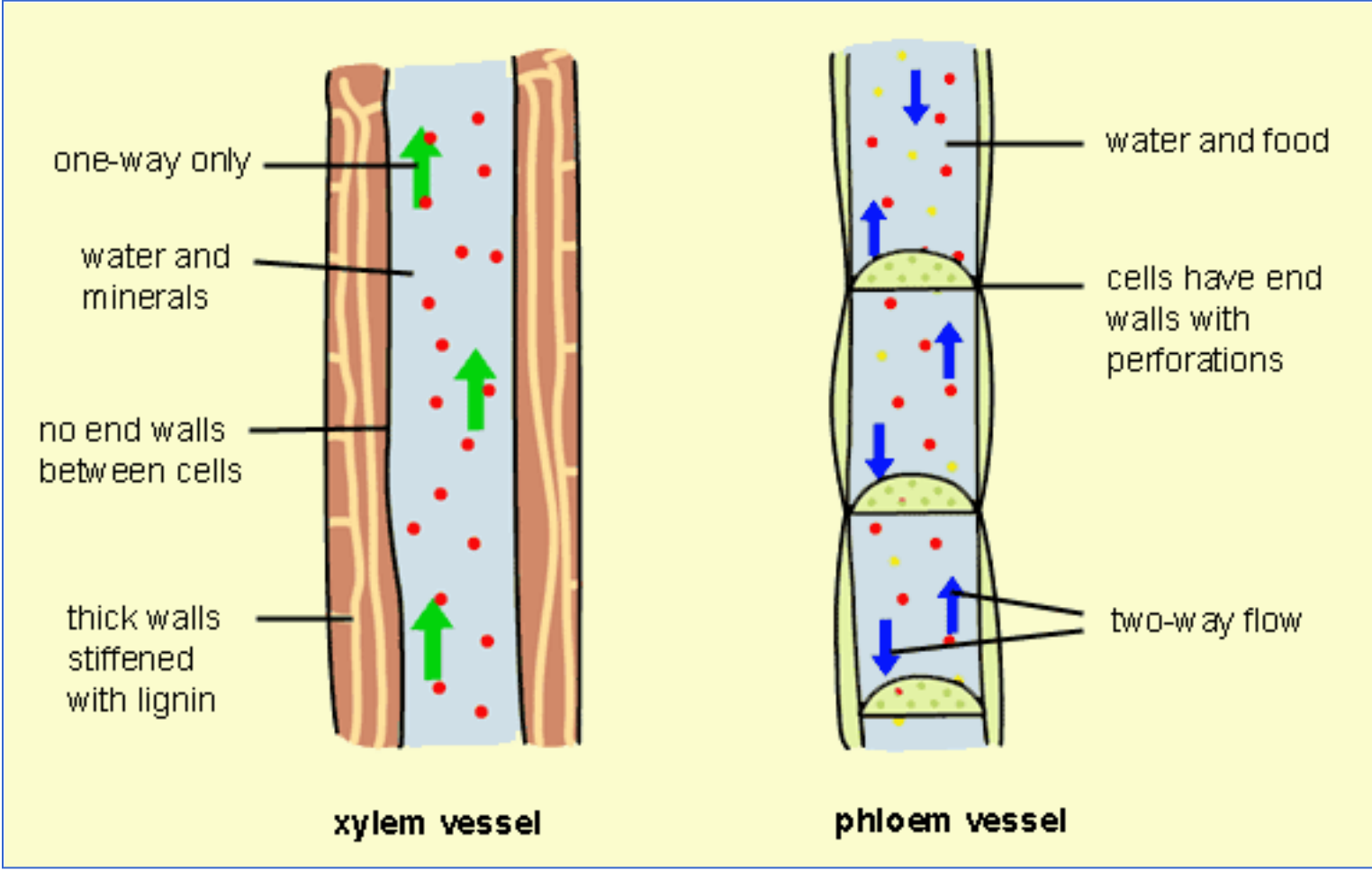
ไซเล็ม (xylem) กลุ่มเซลล์ของพืชที่ทำหน้าที่ลำเลียงน้ำและแร่ธาตุจากดิน มีลักษณะเป็นท่อยาวติดต่อกันจนรากรากไปสู่ลำต้น กิ่ง และใบ และมีอยู่เฉพาะที่ น้ำจากท่อลำเลียงน้ำเข้าสู่เซลล์อื่นๆ โดย**วิธีออสโมซิส** ส่วนแร่ธาตุจากท่อลำเลียงน้ำเข้าสู่เซลล์อื่นๆ โดย**วิธีการแพร่**

โฟลเอ็ม (phloem) กลุ่มเซลล์ของพืชที่ทำหน้าที่ลำเลียงสารที่สังเคราะห์ด้วยแสง ได้แก่ น้ำตาล ในรูปของสารละลายจากใบไปยังส่วนต่างๆ ของพืชหรือเก็บสะสมไว้ที่ราก ลำต้น และหัว อาหารจะแพร่ออกจากเนื้อเยื่อลำเลียงอาหาร โดยทิศการลำเลียงจะมีทั้งทิศขึ้นและลง

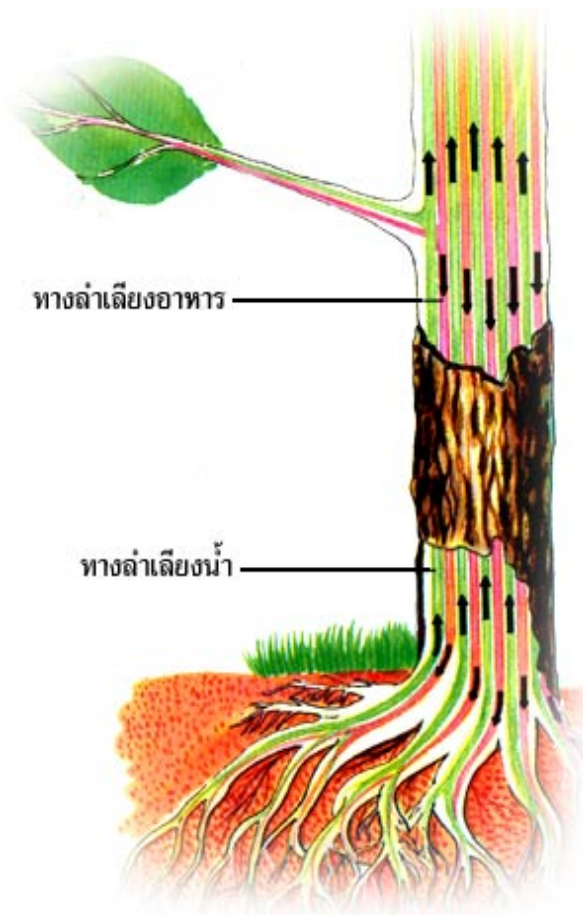

ทิศทางการลำเลียงน้ำและอาหารของพืช

หลักการทำงานของระบบลำเลียงของพืช

ลำเลียงน้ำและแร่ธาตุ
ผ่านทางท่อลำเลียงน้ำและ
แร่ธาตุ (xylem) โดย
ลำเลียงจากรากขึ้นไปสู่ใบ
เพื่อนำน้ำและแร่ธาตุไปใช้
ในกระบวนการสังเคราะห์
ด้วยแสง

ลำเลียงอาหาร
(น้ำตาลกลูโคส) ผ่านทาง
ท่อลำเลียงอาหาร
(phloem) โดยลำเลียงจาก
ใบไปสู่ส่วนต่างๆ ของ
พืช เพื่อใช้ในการสร้าง
พลังงานของพืช

การกานไม้

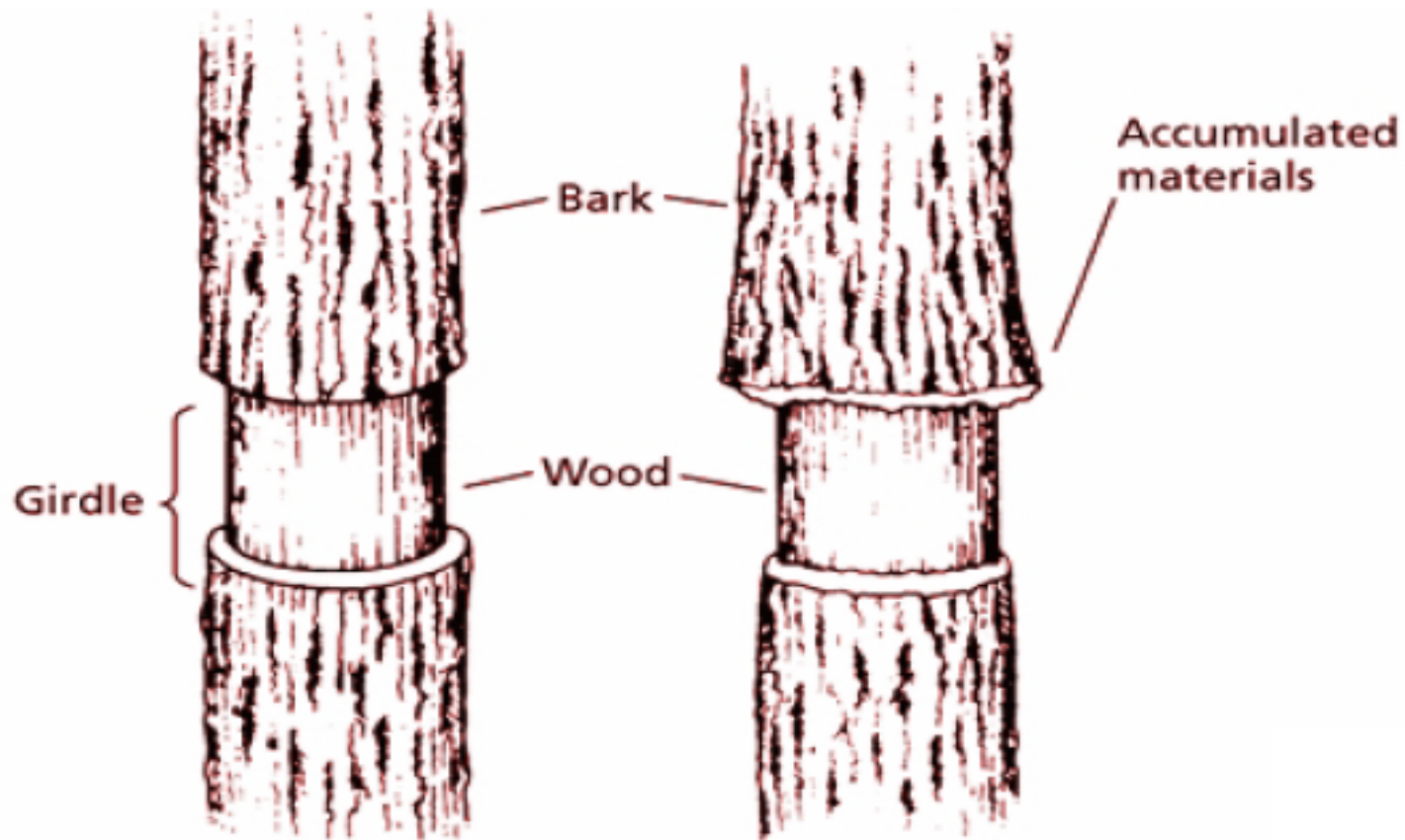
การกานไม้ เป็นการทำให้ต้นไม้ยืนต้นตาย เพื่อให้ต้นไม้แห้ง และมีน้ำหนักเบา เหมาะสำหรับการขนส่งและการใช้ประโยชน์ เนื้อไม้ วิธีกานไม้โดยใช้มิดหรือขวานฟันเปลือกกรอบลำต้นให้เป็นแถบกว้างลึกบางที่อาจลึกเข้าไปถึงเนื้อไม้

➤ ชั้นเปลือกไม้จะประกอบด้วยเนื้อเยื่อเจริญของเปลือก (cork cambium) ท่อลำเลียงอาหาร (phloem) เนื้อเยื่อเจริญของท่อน้ำ และท่ออาหาร

➤ ชั้นเนื้อไม้ประกอบด้วยท่อน้ำ (xylem)

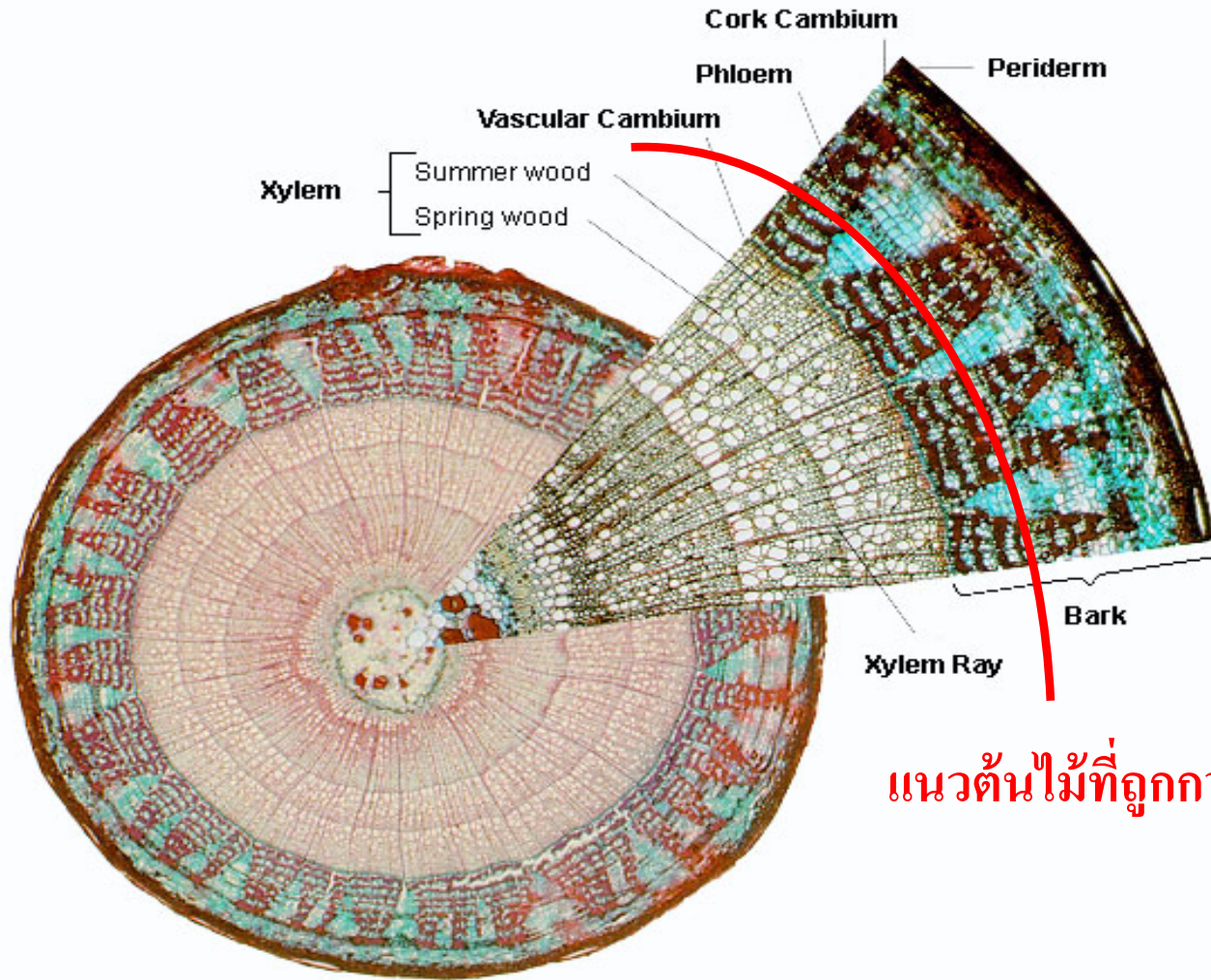

ภาพที่แสดงการควั่นกิ่งพืชเป็นการลอกส่วนเปลือกและเนื้อเยื่อเจริญออกเมื่อเวลาผ่านไปหลายวันสารอาหารที่เคลื่อนมาสะสมที่เหนือรอยควั่นทำให้ส่วนของเปลือกบริเวณนั้นพองขยายออก (ขวา)

เมื่อเทียบกับสภาพเดิมหลังการควั่นทันที (ซ้าย)

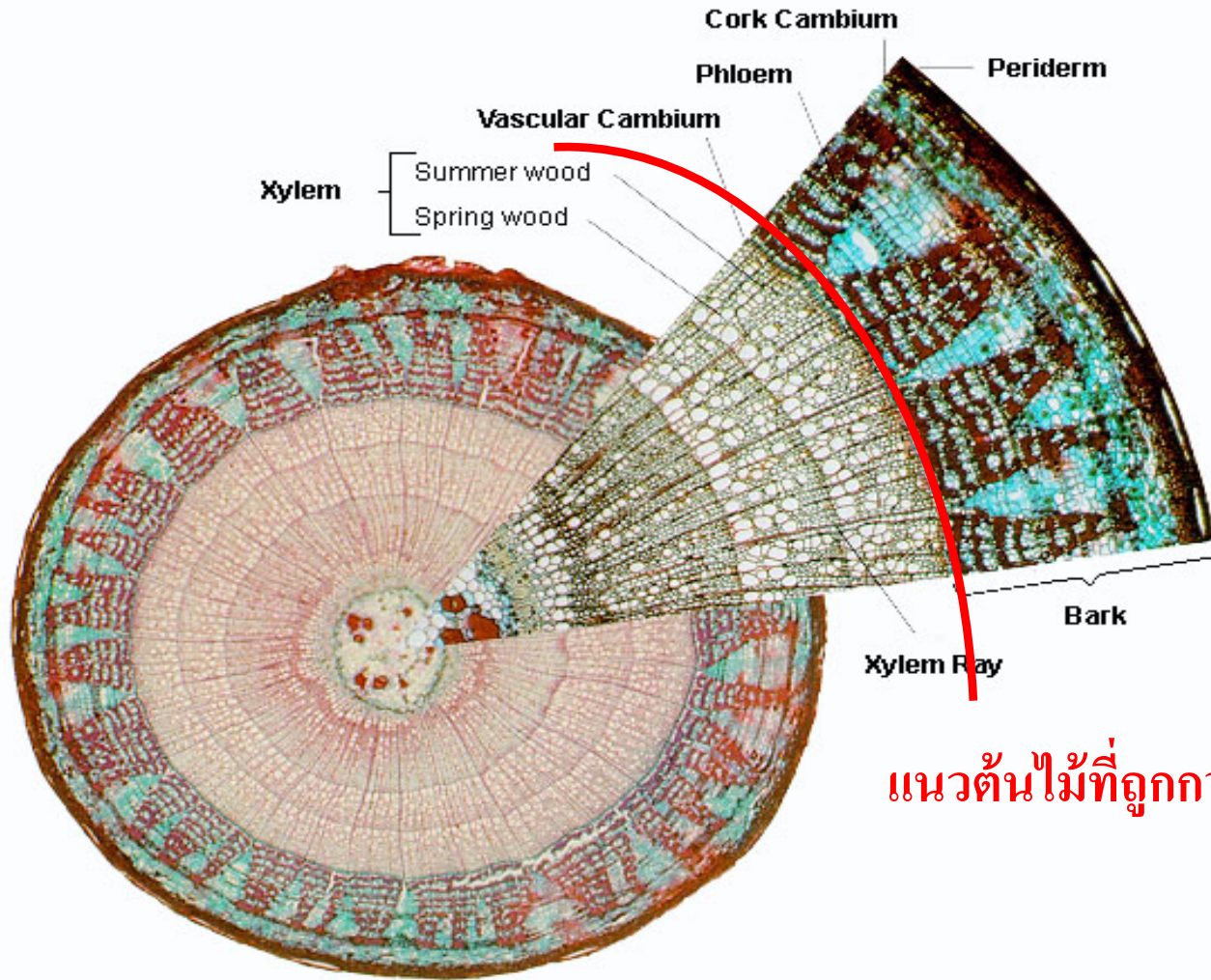
(โครงการตำราวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มูลนิธิ สอวน., 2549, หน้า 162)

ภาพตัดตามขวางลำต้น

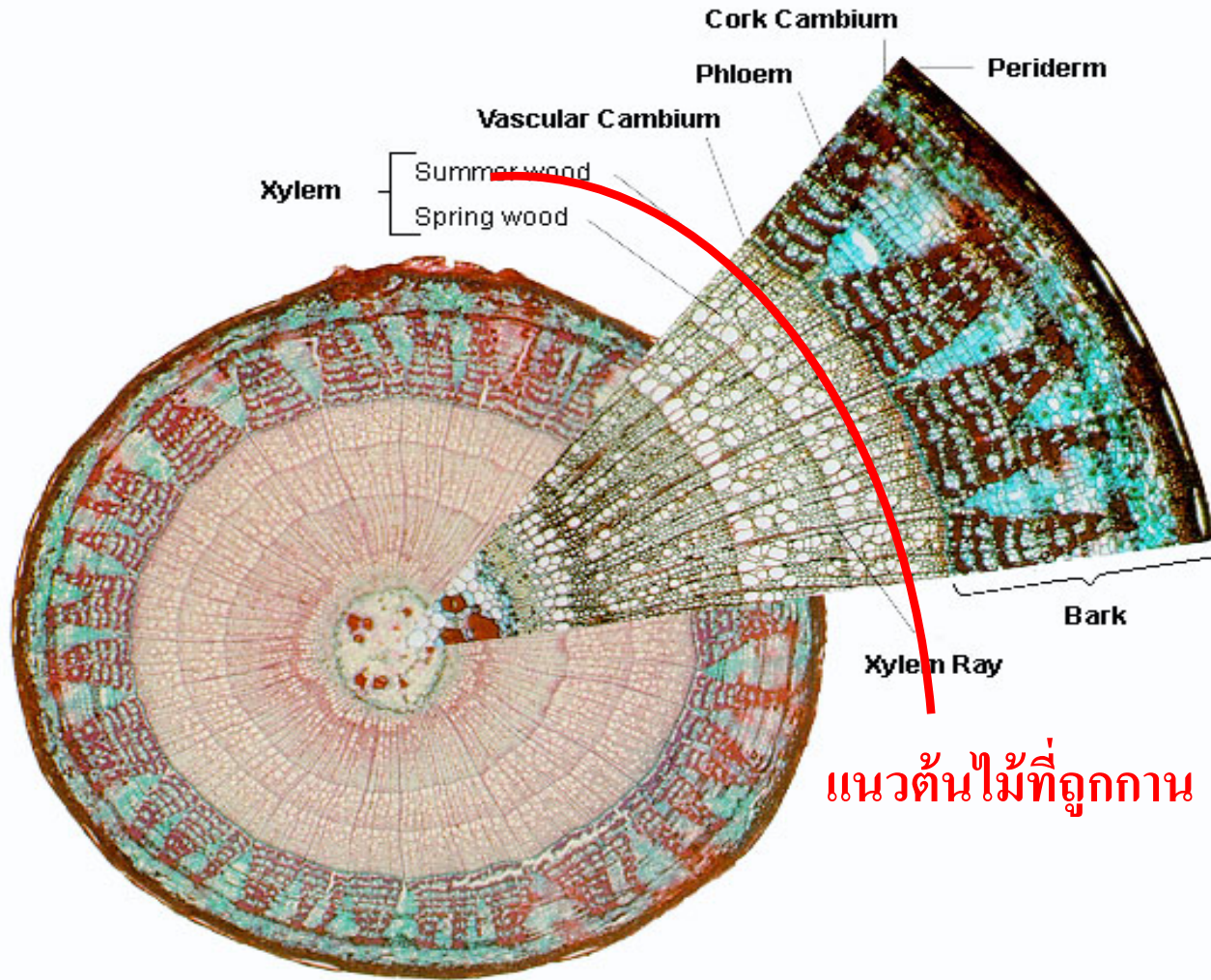
แนวต้นไม้ที่ถูกกาน

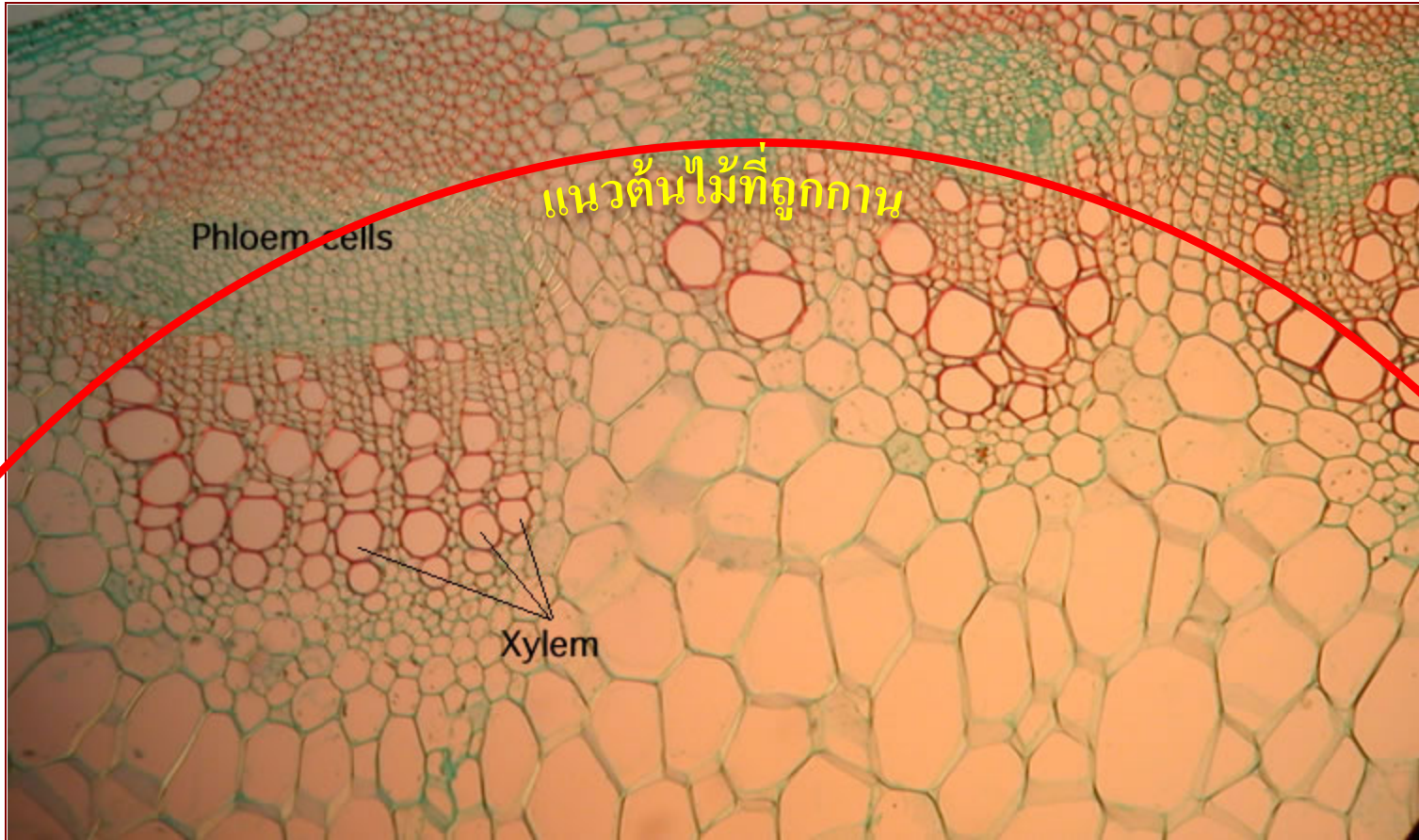
ภาพตัดตามขวางลำต้น

แนวต้นไม้ที่ถูกกาน

ภาพตัดตามขวางลำต้น

ควรเลือก Bypass ต้นไม้ลักษณะไหน ?

1

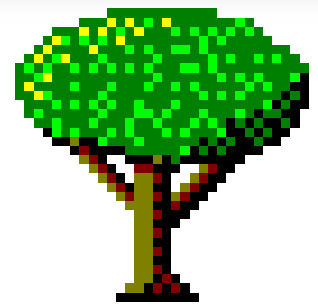

2

3

สำนักวิจัยไม้แดงพัฒนาการป่าไม้

ต้นไม้พยายาม
สร้างเซลล์
แคลลัส เพื่อ
เชื่อมต่อเซลล์
ที่ถูกทำลาย

แคลลัส
(callus)

ต้นไม้พยายามช่วยชีวิตตนเอง

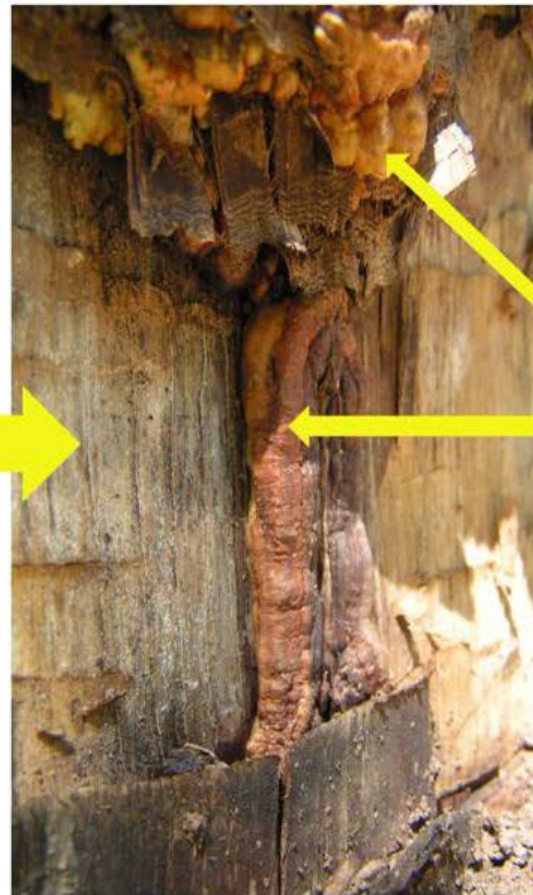
โดยการสร้างแคลลัสเชื่อมต่อท่อลำเลียงอาหาร

ต้นไม้ที่ถูกกาน
สวนป่าอำเภอแม่ริม

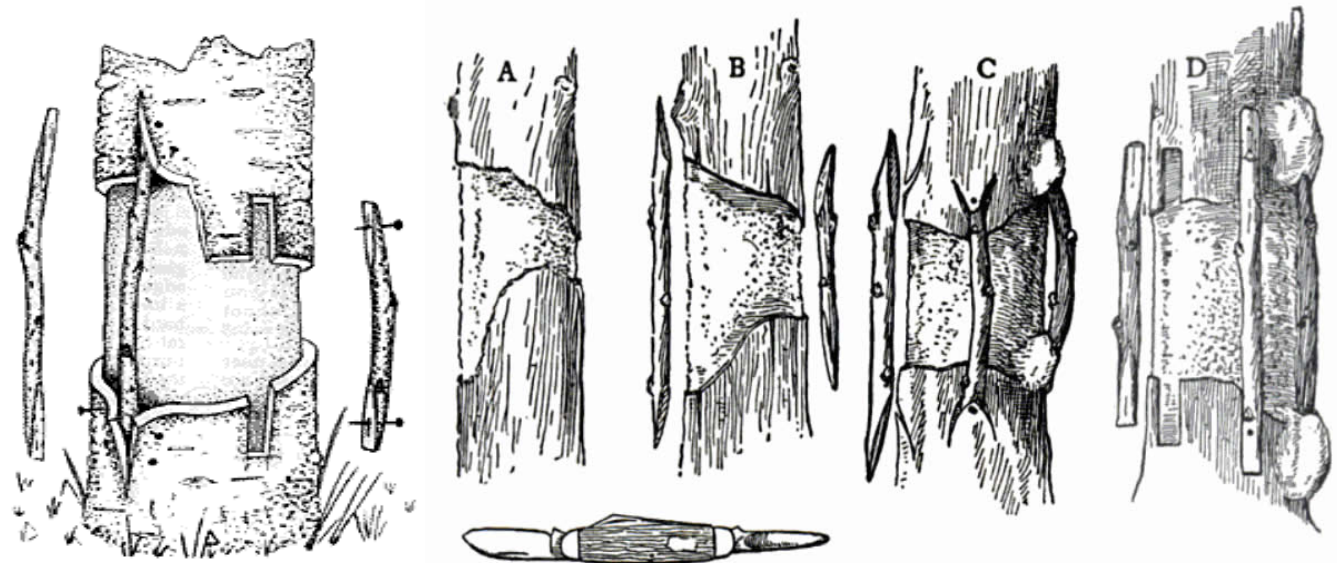
บริเวณที่ถูกกาน

แคลลัสที่ต้นไม้
สร้างขึ้นมาเป็น
ท่อลำเลียงน้ำ
และอาหาร เพื่อให้
สามารถดำรงชีพอยู่ได้

การเชื่อมต่อท่อน้ำและอาหารของพืช (Bypass) โดยวิธี Bridge grafting

Bridge grafting เป็นการเชื่อมต่อระบบลำเลียงอาหารของต้นไม้ ส่งลงไปยังราก เพื่อให้รากมีชีวิตและสามารถดูดน้ำและแร่ธาตุเคลื่อนที่ขึ้นด้านบนผ่านทางเนื้อไม้ไปเลี้ยงลำต้น

Bridge-grafting, for the repairing of wounds.

ความสำเร็จของการเชื่อมต่อท่อน้ำและอาหาร ของพืช (Bypass) ขึ้นอยู่กับปัจจัย ดังนี้

- ชนิดไม้
- อายุของต้นไม้
- ขนาดของต้นไม้
- ขนาดรอยแผลและความลึกของส่วนที่ถูกกาน
- ระยะเวลาที่ถูกกาน

เอกสารอ้างอิง

- ▶ เกียรติศักดิ์ ลิ้มสุเวช. ม.ป.ป. ชุดที่ 2 โครงสร้างและหน้าที่ของลำต้น. โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย. [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา <http://www.rajsima.ac.th/downloads/media/krukiattisak30245/sub/home.html> (8 มิ.ย. 58).
- ▶ เรณู สรสำราญ. ม.ป.ป. โครงสร้างและหน้าที่ในการลำเลียงน้ำและอาหารของพืช. ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรจน์ ประสานมิตร. [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา http://secondsci.ipst.ac.th/index.php?option=com_content&view=article&id=142:20110101&catid=19:2009-05-04-05-01-56&Itemid=34 (5 มิ.ย. 58).
- ▶ กระทรวงศึกษาธิการ. 2556. วิชาชีววิทยา – การลำเลียงน้ำของพืช. สื่อการสอนภายในโครงการจัดทำสื่อการสอน วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=fbCrMqymhXM> (5 มิ.ย. 58).
- ▶ กระทรวงศึกษาธิการ. 2556. วิชาชีววิทยา – การลำเลียงในโฟลเอ็ม. สื่อการสอนภายในโครงการจัดทำสื่อการสอน วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. [ระบบออนไลน์] แหล่งที่มา <https://www.youtube.com/watch?v=fbCrMqymhXM> (5 มิ.ย. 58).

ขอบคุณค่ะ

จบการนำเสนอ

